

Danmark

Høstudsigterne. Gennemgaaende over Middelhøst. Fra 95 Sagskyndige har Det statistiske Departement modtaget Indberetning om, hvorledes de forskellige, vigtigste Afgrøder stod den 1. Aug.

Sædafgrøderne.

Som Helhed viser Bedømmelserne fortsat Fremgang for Sædafgrøderne, maaske med Undtagelse af Hveden, der enkelte Steder synes at skuffe de store Forventninger noget. Paa Øerne er Bedømmelsen dog som Helhed den samme som ved sidste Indberetning for denne Afgrøde.

Rughøsten (6. Aug.) er i de fleste Egne af Landet paa-begyndt. Udbyttet synes at blive større end ventet baade paa Øerne og i Jylland.

Vaarsæden viser paa Øerne Fremgang for alle Afgrøder, særlig dog for Byg og Blandsæd. I Jylland viser Havren Fremgang, medens Bedømmelsen for de øvrige Sædafgrøder er væsentlig uforandret. Dog viser Boghvede stærk Fremgang, saaledes at der nu er Udsigt til Middelhøst.

Rodfrugterne.

Paa Øerne er der nu Udsigt til en god Middelhøst af Rodfrugter. Kun Gulerødderne tegner ikke til at give Middelhøst og viser ingen Fremgang.

I Jylland er Udsigterne mindre lovende. Kartofler, Kaauroer og Turnips lover dog Middelhøst. Derimod staar Runkelroer og Gulerødder ikke godt, og Udsigterne er forringet for Runkelroerne siden sidste Indberetning.

Fra flere Egne af Landet klages der over stærke Angreb af Skadedyr, (Gulerødsfluens Larve, Aadselbiller og Smelderlarver).

Hø- og Græsmarker.

Mængdeudbyttet af Hø er væsentlig uforandret fra sidste Beretning. Dette er overalt over Middelhøst. Det samme gælder Kvaliteten — mange Steder endog ret betydeligt — for Ager og Enghe paa Øerne og for Agerhø i Jylland.

Derimod blev Indbjergningen af Enghøet ikke tilendebragt inden det ustadige Vejr og er sine Steder i Jylland ikke tilendebragt endnu (6. Juli). Det sidst bjergede er i disse Egne blevet af meget ringe Kvalitet. Fra Skærneegnen meddeles det saaledes, at „meget af den ellers gennemgaaende gode Avl af Enghø er blevet delvis ødelagt. Enkelte har begyndt at køre Høet i tilfældige Huller i Engen.“

Græsmarkerne staar fortrinligt overalt paa Grund af den rigelige Regn. Ogsaa Eftergræsningen i Engene lover godt.

K. F. U. M.s Sommer og Idrætsplads. De mange Aar gamle Planer om en K. F. U. M.-Sommerhave og om egen Idrætsgrund er endelig bleven til Virkelighed. K. F. U. M. har i Sommer købt 12 Tdr. Land Grund (to Gange Kongens Nytorvs Størrelse, tre Gange Raadhuspladsens) for at beplante dette Areal og for der at udlægge Fodboldbaner og Plads til anden Idræt.

K. F. U. M.s Grund ligger i Emdrup langs den Bæk, der adskiller København fra Gentofte, 10 Minutters Gang fra Bispebjerg, et Kvarters Cykelkursel fra Trianglen. Iøvrigt vil jo Sporvognslinierne ad Aare blive forlængede ad Lyngbyvej og Frederiksbergvej.

Naar Køb og Anlæg regnes sammen, vil de 12 Tdr. Land antagelig staa Foreningen i 200,000 Kr. Man vil erindre, hvorledes K. F. U. M.s Medlemmer i Fjor dækkede Foreningens Driftsunderskud paa 65,000 Kr.; der indkom 70,000. I Aar tegner det budgetterede Underskud til at kunne undgaaes. Bestyrelsen har imidlertid nylig henvendt sig til alle Foreningens voksne Med-

lemmer og foreslaaet dem at tage deres Aktie til den nye Sommerhave. Den Tanke er kommen op, at hvert Medlem kunde give en Tiendedel af en Maanedes Gage til det store Nyanlæg.

Bornholmske Kul. Aktiekapitalen fordobles. Aktieselskabet „Bornholms Kulværker“ afholdt 2. Aug. Generalforsamling, hvor det vedtoges at udvide Aktiekapitalen fra 1/4 til 1/2 Mill. Kr. Udvidelsen var nødvendiggjort af den stigende Arbejdslosh. Det oplystes, at Anlaeg af Skakten ved Hasle, som har staaet paa et halvt Aars Tid, nu er saa vidt fremme, at Kulbrydningen kan begynde til Efteraaret.

Det er rigtige Stenkul, der er Tale om, men de svarer kun til 3. Kl. engelske Kul i Brændselværdi. Amerikanske Kul har 8—9000 Kalorier Brændeværdi, gode engelske Kul 6—7000 og de bornholmske 4—5000 med 10—30 pCt. Aske. De er altsaa ikke saa helt daarlige.

Lejerner menes at indeholde ca. 200,000 Tons, men da de alle vil blive anvendt i industrielle Virksomheder paa Bornholm, faar det øvrige Land kun indirekte Gavn af Kullene.

Københavns Indre Mission. I Anledning af Aarsberetningen.

„Kirkelig Forening for indre Mission i København“ har nylig udsendt sin Aarsberetning for 1912. Det er en Bog paa 92 Sider, i hvilken Stoffet er ordnet klart og overskueligt, saa at man forholdsvis let faar et godt Overblik over det store og omfattende Arbejde, skriver „Natt.“ af 1. Aug.

Den sidste Del indeholder korte Beretninger om de 11 forskellige Virksomheder, der „staar i Tilslutning“ (f. Eks. Søndagsskolen, Magdalenehjemmet, K. F. U. M., K. F. U. K., Missionen blandt hjemløse Mænd, Missionen blandt kvindelige Arbejdere o. s. v.) De fleste af disse Virksomheder udsender imidlertid særskilte større Beretninger, saa at de ikke nærmere skal omtales her.

Derimod er der Grund til at dvæle lidt nærmere ved den første større Halvdel af Beretningen, som drejer sig om det egentlige Missionsarbejde: Bymissionen, hvortil bl. a. ogsaa hører „Kirkens Korshær“.

Hvad der da straks falder i Øjnene er den støtte Fremgang, der i det sidste Aar præger Arbejdet. Det gælder Antallet af Bymissionærerne, som nu er naaet op paa det helt anseelige Tal af 37; og det samme gælder ogsaa „Kirkens Korshær“, der ved Aarets Slutning havde 367 Korsbrødre og Korsøstre, en Fremgang paa 56 i Løbet af 1919.

Af andre glædelige Kendsgerninger lægger man Mærke til det nye kristelig-socialt Arbejde i den indre By, som i Efteraaret 1919 blev paa-begyndt af den tidligere Sekretær i K. F. U. K., Frøken Edel Lisberg. De mange „særlige Virksomheder“, som Indre Mission har taget op i de senere Aar (bl. Kommune-funktionærer, Havnearbejdere, Chauffører, Fabrikarbejdere) er blevet forøget med et Arbejde blandt Postbude, og det „trykte Ord“ naar ud til stadig flere og flere. Vi noterer os f. Eks. at „Søndagsblad“ nu udkommer i henimod 118,000 Eksemplarer.

Alt dette er meget glædeligt og vidner om, at Københavns Indre Mission trods sine 55 Aar stadig er livskraftig. Men eet er sørgeligt: Regnskabet udviser et Underskud paa over 9000 Kr. Det bør blive anderledes i Fremtiden. I Virkeligheden er det forbausende, at et saa stort Arbejde (Kors-hæren og „Sikem“ dog undtaget) ikke en Gang har krævet 100,000 Kr. i det forløbne Aar. Menigheden trænger aabenbart til i langt højere Grad end hidtil at faa Øje for det store Arbejde, Københavns Indre Mission gør, og til at ofre langt bedre dertil, for at det ikke skal hindres af Mangel paa de fornødne Midler.

„Frelsens Hær's Sommerkoloni. Indvielsen af Kolonien for smaa fattige Københavnerbørn. Indvielsen af Frelsens Hærs Sommerkoloni i den tidligere Baggersmindelejr paa Store Magleby Mark fandt Sted den 3. Aug. Et skønnere Vejr til Fæst i en Sommerkoloni kunde ikke godt tænkes. Gennem en Flagalle og under „Ereporte med dertil hørende „Velkommen“ svingede nævnte Dag en Række Automobiler med Pressen og en Række andre Indbudte ind paa den aabne, solbeskinnede Plads mellem de mange nymalede, rødbrune Barakker, der rummer store Spisestuer og Opholdsrum, lyse Sovesale med hvidlakerede Senge, Økonomibygning og en Kommandantskabsbygning for Slumofficererne og de kvindelige F. H.-Soldater, der skal være Far og Mor for de mange smaa Pus fra Hovedstadens mørkeste Baggaard den lange, lyse Sommer igennem.

Børnene gav de Indbudte saadanne Hurra, som kun glade og tilfredse Børn kan give. Og Pressefotograferne fik travlt med at tage dem af paa den store Tumleplads, hvor de har deres Grus og Sandkasser, Planer med Kløver og Bellis og Masser af Gynger. Der er 70 Børn paa det første Hold, men til næste Aar skulde gerne 3—4 Hold, hvert paa 125 Børn i Alderen 2 1/2 til 7 Aar, ud en Maaned ad Gangen og nyde Amagers friske Sundluft, Solskinnet og det gode Foder, Frelsens Hær byder paa.

Men det koster jo Penge, og Underskud er der blevet ved Indretning af Lejren, — saa Kommandør Povlsen bad i den lille, oriterende Tale, han holdt til Pressen om Sommerkoloniens Tilblivelse—Oplysninger „Natt.“ væsentligt har meddelt i en tidligere Artikel — saa mindeligt om at opfordre vore Læsere til ogsaa at støtte Frelsens Hær i denne gode Sag.

Ved Frokosten spillede F. H. Kadetskolens flinke Orkester, i hvilket bl. a. den tidligere russiske Løjtnant Vassiliev, der har været Krigsfange i Hørsørd-Lejren, nu er traadt ind.

Foran Talerstolen, der var rejst paa Koloniens „Torv“, var nu en Del af Amagerlands Gaardejere og F. H.s hjælpsomme Naboer kommet til Stede, endvidere saas Etatsraadinde Gamel, Kandidat Næsser, Kancelliraad Carlsen, Proprietær Schrader, Musikdirektør Ehlers fra 1. Regiment, Dr. Sehested, Dragør, Grosserer Ørtenblad m. fl.

Efter at den kvindelige Socialsekretær, Major Helga Hansen, havde lyst Velsignelse, udtalte Chefsekretær, Oberst Julius Nielsen Haabet om, at Kolonien maatte blive til Lykke for Tusinder af smaa Børn gennem Aarene. Chefen, Kommandør Povlsen og hans Hustru talte ligeledes og bragte bl. a. en Tak til de 750,000, der havde købt den lille Blomst paa „Smaabørnenes Dag“ og derved bidraget til Sommerkolonien, og de nedbad Guds Velsignelse over dette Frelsens Hærs nye, gode Hjem.....

Kort efter kørte den lange Række af Automobiler med Gæsterne under Hurraraab tilbage til Hovedstaden.

Prof. Chr. Glarbo død. Professor i systematisk Teologi ved Københavns Universitet, Chr. Glarbo, afgik iflg. „Kr. Dgbl.“ den 1. August ved Døden, kun 45 Aar gammel.

Professor Glarbo var Søn af Sognepræst O. N. Glarbo i Torild. Han blev Kandidat 1898 og erhvervede sig 2 Aar efter Universitetets Guldmedalje for en teologisk Afhandling. I 1905 erhvervede han sig den teologiske Doktorgrad.

Allerede 1899 havde han optaget en Lærervirksomhed ved Blaagaards Seminarium, som han fortsatte til for faa Aar siden. 1910 fik han Ansættelse ved Universitetet som Docent i nytestamentlig Exegese og udnævntes 1916 til Stillingen som Professor i nytestamentlig Teologi.

Af hans litterære Arbejder er de mest bekendte „Den kristelige Erkendelse“, „Moral og Religion“, „Religionshistorie og Teologi“, „Tro og Lære“.

Den Afdøde, der var ugift, var Broder til de to bekendte Jurister, Landsdommer Gunnar Glarbo og Byretsdommer N. H. Glarbo.

Kongeparret i Jylland. En Visitation paa Tirsbæk. Vejle, 2. Aug. Ganske uventet dukkede Kongeskibet „Dannebrog“ Søndag Morgen frem i Vejle Fjord under Tirsbæk paa Fjordens Nordside. Fra Sydsiden sejlede en Baad ud til Kongeskibet, og Fru Direktør Hansen-Møller overrakte Dronningen en smuk Buket Roser. Kort efter gik Kongeparret i Land for at besøge Hofjægmester Nergaard og Fruen paa Tirsbæk. Om Eftermiddagen kørte Hofjægmesteren i sin Automobil Kongen til Jelling, hvor Majestæten opholdt sig paa Kongehøjene og iøvrigt vistes omkring af Seminarieforsøger Rørdam.

Efter et halvanden Times Ophold i Jelling kørte Kongen til Vejle paa et Besøg i Amtsgaarden. Derefter begav Majestæten sig om Bord, hvor Hofjægmester Neergaard og Fruen deltog i Taflet. I Morges Kl. 8 afgik „Dannebrog“ til Aarhus.

Ankomsten til Aarhus. Da Kongeskibet „Dannebrog“ i Gaar Formiddags stod ind gennem Aarhusbugten og var naaet saa langt som til Ørnereden, mødte det en Eskadre paa en Snes af Aarhus Sejlklubbs Lystkuttere, der var sejlet Kongeskibet i Møde. Da Kongen viste sig paa Kommandobroen, tog Klubbens Formand, Konsul Anton C. Nielsen, Ordet og bød i en lille Tale Hs. Majestæt, der er Æresformand for Klubben, Velkommen til de jydsk-strand; han sluttede med et Leve, der besvaredes fra alle Fartøjerne, og efterat Kongen med kraftig Røst havde bragt Sejlsportmændene sin hjertelige Tak for den smukke Velkomst, vendte hele Lystsejler-Eskadren om og eskorterede „Dannebrog“ til Aarhus Havn.

Paa den flagsmykkede Havneplads havde der ved 2-Tiden samlet sig en tusindtallig Menneskemængde, og paa den afspærrede Plads nærmest Bolværket, saaes Generalmajor Læmbeke fra Viborg, den konstituerede Stiftamtmand i Skanderborg, Kontorchef Hvidt, og iøvrigt alle Aarhus Byes civile og militære Autoriteter og en talrig og festklædt Representation for Borgerskabet; lige foran Landgangen stod en Snes Veteraner under Vaabenbrødrenes gamle Fane, og i en stor Halvkreds rundt om Pladsen havde Bestyrelserne og en Mængde Medlemmer af saa godt som alle Byens Foreninger taget Opstilling, alle med Faner. Straks efter at Landgangen var lagt, gik Kongeparret i Land, fulgt af den fungerende Hofmarskal, Staldmester, Grev Frijs og Hofdame, Frk. Grevenkop-Castenschield. I samme Øjeblik ringede de første Hurraraab, og Kongen, der var i Admiralsuniform og støttede sig til en Stok, hilste smilende og nikkende til alle Sider. Kongeparret gik nu rundt og hilste paa alle de Tilstedeværende, og idet de kort efter steg til Vogns og kørte gennem den flagsmykkede By til Marselisborg, udbragte Kontorchef Hvidt et Leve, der besvaredes med nifaldige Hurraraab.

Danmarks Hjælp til Østrig. Organisatoren af den danske Kollegiahjælp, Dr. Alfred Th. Jørgensen, blev forleden Dag budt Velkommen i Universitetets Festsal, hvor Repræsentanter for alle de Korporationer, som havde faaet Levnedsmidler tilsendt fra Danmark var til Stede. Universitetets Rektor Schwind takkede i hjertelige Ord Dr. Jørgensen for de store Velgerninger, der gennem den danske Kollega-

hjælps menneskekærlige Aktion var blevet saamange Kaldsklasser til Del, hvorefter Repræsentanter for de forskellige Kald betonedede, at Danmarks kraftige Hjælp maatte vurderes saa meget højere, som ogsaa andre Lande havde faaet Hjælp fra Danmark.

Dr. Jørgensen tog derefter Ordet og skildrede Danskernes Bestræbelser for at yde det nødlidende Østrig, med hvilket hans Hjemland havde den oprigtigste Medlidenhed, yderligere Understøttelse.

Dødsfald. Dansk Konsul i Horten C. E. Andersen er afgaaet ved Døden, 66 Aar gl., Afdøde var i en Aarrække Medlem af Stortinget. I 1872 oprettede han „Illustreret Familieblad“, hvis danske Udgave blev afhændet til „Hjemmet“.

— Forsøgsleder Leopold Helweg er Fredag den 6. August afgaaet ved Døden, 69 Aar gl.

— Fhv. Postmester i Rønne S. H. Sørensen er Fredag den 6. August afgaaet ved Døden i København. Han tog for 15 Aar siden sin Afsked efter at have været i Postvæsenets Tjeneste i 56 Aar.

— Inspektør og Bibliotekar ved Købmandsskolen i København Emil B. Sachs er afgaaet ved Døden, 65 Aar gl.

Det 16. kristelige Seminaristmøde paa Nyborg Strand. Blant de tilbagevendende aarlige Sommermøder paa „Nyborg Strand“ har Seminaristmøderne lige fra Institutionens første Tid haft deres faste Plads, skriver „Kr. Dagbl.“ af 5. Aug. Igenem 16 Aar har ca. 35 pCt. af Danmarks Seminarieungdom flokket sig til disse Møder, saa at det samlede Antal af Mødernes Deltagere gennem Aarene skal tælles op imod 4000. Flere og flere har faaet Øje for dens Betydning, og deres Talerlister for de senere Aar omfatter flere og flere Mænd af den største Betydning for Kirke og Skole.

Ved dette Møde, der omfatter 4 fulde Dage og var bygget paa et Program, der tog lige-ligt Hensyn til alle berettede Sider, var det et utvivlsomt Særende, at Missionen i Hedningeland fik en fremskudt Plads; det fulgte ganske naturligt med Tiden og dets Udviklingsstadium, hvortil Møderne igennem den halve Menneskealder er naaet. Foredrag og Forhandlinger om faglige Spørgsmaal indtog den Plads, der tilkom dem, og der var uendelig Tid til frit Samvær. Det sidste bevirkede, at Flokken blev rystet ualmindeligt godt sammen, og da de gode Elementer saa afgjort var de dominerende, blev Resultatet en Forøgelse af Mødets Impulser til de enkelte.

Mange af de Ord, der faldt, var lodige og vægtige. Adskillige Foredrag kom som en Overraskelse, idet et Par af Talerne i sidste Øjeblik fik Forhindring. Stor var derfor Glæden, da Kirke-minister J. C. Christensen næst-

sidste Dag programmessigt indfandt sig og sidste Formiddag holdt sit varme og kundskabsrige Foredrag om „danske Kirkebygninger“ og det Liv der havde udviklet sig inden for og uden om disse.

Naar Deltagerne nu i dette Øjeblik skilles for at begive sig hjemad, er det et almindeligt Indtryk, at de rejser med Glæde og Tak, for hvad de har modtaget, og det tyder jo utvivlsomt i samme Retning, at saa mange sætter hinanden Stævne ad Aare til det 17. kristelige Seminaristmøde, der agtes afholdt i 1921 paa Nyborg Strand.

Rughøsten er begyndt flere Steder, saaledes paa Viborg-Eggen og Øerne ved Faaborg, skrives der 2. Aug. Udbyttet tegner sig til at blive godt.

Frk. Langelands Testamente. Mange Legater. Lørdag den 31. Juli blev afdøde Frk. Langelands Testamente aabnet i Aalborg, og det viste sig i Følge „Aalb. Stiftst.“, at det indeholdt Bestemmelse om følgende Legater: 100,000 Kr. til et Legat til værdige og trængende Mænd og Kvinder af Middelstanden, hjemmehørende i Randers, 5000 Kr. til Børneasylet i Radners, 5000 Kr. til den tekniske Skole sammesteds, 5000 Kr. til Menigheds-hjemmet sammesteds, 5000 Kr. til et Legat til kvindelige Patienter paa Randers Købstads Sygehus, 10,000 Kr. til et Legat til Udstyrshjælp for i Randers hjemmehørende Kvinder, hvis Foreldre hører til Haandværkerstanden, 10,000 Kr. til et Legat til Udstyrshjælp for i Aalborg hjemmehørende Kvinder, hvis Foreldre hører til Haandværkerstanden, 15,000 Kr. til Sømandsforeningen i Aalborg, 20,000 Kr. til Aalborg Børnehjem for Piger, 10,000 Kr. til Aalborg Menigheds-hjem, 10,000 Kr. til Aalborg tekniske Skole, 10,000 Kr. til et Konfirmandlegat i Aalborg, 10,000 Kr. til et Legat for kvindelige Patienter paa Aalborg Kommunehospital, 10,000 Kr. til Aalborg Sømandshjem, 10,000 Kr. til K. F. U. M. i Aalborg, 5000 Kr. til Aalborg Børnehjælp, 20,000 Kr. til Kristelig Forening for vildfarne Børns Redning, 10,000 Kr. til et Legat for Husjomfruer og Husbestyrerinder, 5000 Kr. til Fængselshjælpen i København, 10,000 Kr. til Hjemmet for Vanføre i København, 20,000 Kr. til Kronprins Frederik-Fondet for forulykkede Fiskeres Efterladte og Harbors-fondet, 10,000 Kr. til K. F. U. K. i Aalborg, 20,000 Kr. til Forbedringer og Udsmykning af Budolfi Kirke i Aalborg.

Af Boets Restbeholdning oprettes to lige store Legater, et tilfaldende værdige og trængende Kvinder, som alene eller væsentlig ernærer sig som Syersker eller Husjomfruer eller paa lignende Maade og er hjemmehørende i Aalborg, og et tilfaldende kvindelige Rekonvalescenter og hjælpeløse syge Kvinder i Aalborg.

Now Ready

The Book of Youth

Our English edition of Skovgaard-Petersens well known „Ungdommens Bog“. 280 pages. Large clear Type. Good Paper. Durably bound in gold stamped cloth.

Price \$1.50 net.

As to the character of the translation we quote Prof. O. M. Norlie, Ph. D., Pd. D., S. T. D., Litt. D.:—

„The translation has been made by the hand of a master of English as well as Danish literary diction and style. As to form it is at times exceedingly free, but yet true to the sense of the original. — The book is a treasury of golden thoughts on the nature and problems of youth.“

Special quantity prices to Agents and Dealers.

Danish Luth. Publ. House,
Blair, Nebraska.